

Sygn. akt: I C 739/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2015 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Dobrawa Michałowska
Protokolant:	Protokolant sądowy Joanna Pile-Syposz

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2015 r. na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko R. R.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego R. R. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 504,16 zł (pięćset cztery złote i szesnaście groszy) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 17 marca 2015 r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego R. R. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 227 zł (dwieście dwadzieścia siedem złotych) w tym 197 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

IV. wyrokowi w pkt I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 739/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego R. R. kwoty 684,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że zawarła z pozwanym umowę pożyczki. Pozwany nie wywiązał się ze swojego zobowiązania. Wobec powyższego na dzień wniesienia pozwu do zapłaty pozostaje kwota dochodzona pozwem, na którą składa się kwota 504,16 zł tytułem kapitału brutto oraz opłata za obsługę pożyczki w domu w kwocie 179,93 zł.

Jednocześnie strona powodowa wskazała, iż wraz z umową pożyczki pozwany wyraził chęć skorzystania z dodatkowej usługi w postaci obsługi pożyczki w domu. Wysokość opłaty za tę usługę została ustalona z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez stronę powodową (wynagrodzenie pracowników, koszty dojazdów, marża, itp.). Natomiast strony

zawarły umowę kredytu konsumenckiego z ubezpieczeniem spłaty kredytu regulowaną przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Pozwany nie wniósł odpowiedzi na pozew oraz nie brał udziału w rozprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 grudnia 2012 r. pozwany zawarł z (...) S.A. w W. umowę pożyczki nr (...), zgodnie z którą miał otrzymać do wypłaty kwotę 500 zł. Ponadto zobowiązał się zwrócić stronie powodowej kwotę 80 zł tytułem ubezpieczenia pożyczki, kwotę 52 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwotę 17,40 zł tytułem dodatkowej opłaty przygotowawczej oraz odsetki w wysokości 19% w stosunku rocznym, czyli kwotę 74,56 zł. Jednocześnie zadeklarował chęć skorzystania z „Opcji obsługi pożyczki w domu” i zgodził się uiścić z tego tytułu kwoty 257 zł. Zgodnie z umową, pożyczkodawca był zobowiązany wobec pożyczkobiorcy do odbioru spłaty rat pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy, za co miał pobierać opłatę za obsługę pożyczki w domu. W tej opcji strona powodowa mogła również pobrać dodatkową opłatę przygotowawczą, jako wynagrodzenie za uruchomienie tej opcji i dostarczenie gotówki do domu klienta.

Dowód: umowa pożyczki.

Pozwany spłacił jedynie kwotę 293 zł.

Dowód: fakt niezaprzeczony przez pozwanego.

Pismem z dnia 6 lutego 2015 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty należności w kwocie 684,09 zł.

Dowód: pismo z dnia 6 lutego 2015 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową, a które nie były kwestionowane przez stronę pozwaną.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W przedmiotowej sprawie strony zawarły umowę pożyczki, którą doprecyzowały wysokość pożyczki i sposób spłaty. Pozwany nie spłacił całości pożyczki w wyznaczonym terminie, więc stronie powodowej należy się jej zwrot.

Natomiast Sąd uznał, iż nie należy się stronie powodowej część kwoty z tytułu opłaty za skorzystanie z usługi obsługi pożyczki w domu.

Na wstępie należy zgodzić się ze stroną powodową, iż w niniejszej sprawie znajdzie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, bowiem zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Wedle przepisu ustępu 2 punktu 1 wyżej wskazanego artykułu za umowę o kredyt konsumencki uważa się również umowę pożyczki. Co do zasady Sąd nie kwestionował, iż zawarta między stronami umowa narusza regulacje wyżej wskazanej ustawy.

Jednakże, zdaniem Sądu strona powodowa nie może żądać całości opłaty za obsługę pożyczki w domu w przypadku, gdy pożyczka nie jest spłacana. Strona powodowa w pozwie wskazała, iż wysokość opłaty za obsługę pożyczki w miejscu

zamieszkania pożyczkodawcy wynika z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez stronę powodową na realizację tej obsługi. Tak więc, gdy pracownik strony powodowej nie stawia się u pozwanego, bowiem ten zaniechał spłaty, strona powodowa nie ponosi z tego tytułu żadnych kosztów.

Żądanie opłaty za obsługę pożyczki w domu, w sytuacji, gdy taka obsługa nie ma miejsca, jest zdaniem Sądu sprzeczne z postanowieniami przepisów art. 385¹ k.c. Przepis § 1 wyżej wskazanego artykułu stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta w przepisie kolejnego paragrafu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Z kolei przepis art. 385¹ § 3 k.c. stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Zdaniem Sądu, skonstruowanie zapisu w ten sposób, iż w przypadku niespłacania pożyczki przez pożyczkobiorcę i braku kosztów związanych z koniecznością obsługi pożyczki w domu, pożyczkodawca w dalszym ciągu jest uprawniony do żądania całości opłaty za obsługę pożyczki w domu, jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i nakłada obowiązek zapłaty przez konsumenta za świadczenie, które nie otrzymał.

Ponadto, jeżeli opłata za obsługę pożyczki w domu miałyby być zupełnie oderwana od kosztów ponoszonych przez pożyczkodawcę, należałoby mieć na względzie, iż taki zapis zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Zgodnie z przepisem art. 359 § 2¹ k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Tym samym przedmiotowa opłata w oderwaniu od kosztów samej usługi, stawałaby się ukrytymi, wyższymi niż maksymalne, odsetkami od sumy pożyczonego kapitału. Postanowienie takie, jako zmierzające do obejścia prawa byłoby nieważne na mocy przepisu art. 58 § 1 k.c.

Tym samym stronie powodowej należało się wynagrodzenie jedynie za faktyczne wizyty w miejscu zamieszkania pozwanego.

Strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie wskazała jakichkolwiek dowodów na okoliczność liczby wizyt w domu pozwanego zgodnej z harmonogramem spłat.

Ustalając stan faktyczny w tym zakresie, Sąd miał na względzie regulację przepisu art. 6 k.c., zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (ciężar dowodu), a nadto przepisu art. 3 k.p.c., wedle którego strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Rzeczą Sądu nie jest zatem zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Ponieważ sama strona powodowa wskazała, jaką część spłaconego świadczenia przeznaczyła na obsługę pożyczki w domu, tj. kwotę 77,07 zł, tym samym pozostała kwota w wysokości 179,93 zł nie jest należna. Skoro bowiem pozwany

splacił 30 % pożyczki powodowi nie należy się zwrot odpowiadający procentowi w jakim pozwany nie splacił pożyczki (70 % z kwoty wskazanej w umowie tytułem obsługi w domu). Tym samym od dochodzonego świadczenia odjęto kwotę dochodzoną za obsługę pożyczki w domu, tj. 179,93 zł, która to mieści się we wskazanej proporcji. W rezultacie pozostała do zapłaty kwota 504,16 zł i taką kwotę Sąd zasądził na rzecz strony powodowej, w pozostałym zakresie oddalając powództwo.

Orzeczenie o odsetkach uzasadnia przepis art. 481 § 1 k.c. Stanowi on bowiem, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 k.c., który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się odsetek od dnia wytoczenia powództwa i od tej daty Sąd zasądził odsetki ustawowe.

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił.

Ponieważ pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew, ani nie stawił się na rozprawie, Sąd zgodnie z przepisem art. 339 § 1 k.p.c. wydał wyrok zaoczny.

Orzeczenie o rygorze natychmiastowej wykonalności uzasadnia z kolei przepis art. 333 § 1 punkt 3) k.p.c., który nakazuje, w przypadku wydania wyroku zaocznego, nadać orzeczeniu rygor natychmiastowej wykonalności.

Natomiast orzeczenie o kosztach jest uzasadnione treścią art. 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania. W przedmiotowej sprawie strona powodowa wygrała sprawę w przeważającej części i dlatego Sąd orzekł, że pozwany jest zobowiązany zwrócić stronie powodowej całość kosztów procesu.